

BÜTÜN ZAMANLARIN SƏNƏTKARI

... Onda dünyanın elə vaxtı idi ki, sanki bütün bəşər övladı kövrəlmişdi, ürəyini boşaltmağa fürsət gəzirdi, məqam axtarırdı. Ona görə ki, İkinci Dünya müharibəsi talelərə qənim kəsilmişdi, insanların təbəssümü dodaqlarda donub qalmışdı. Belə bir vaxtda o da kamançasını dərd, kədər notları üstə kökləmişdi. Elə çalır ki, yaxın-uzaq hər kəs bu səsi eşidib, ürəyini boşalda bilirdi. Əslində, bu balaca uşaq kamançanın cansız simlərinin "dili" ilə hamının ağrısına şərik olduğunu söyləmək istəyirdi. Mən də sizinləyəm, bu ağrı mənim də acımdı demək istəyirdi. Amma onda heç kəsin ağlına gəlməzdi ki, çaldığı kamançanın iniltisi ilə hamını ağladan bu balaca uşaq bir vaxt gələcək böyük sənət xiridarını kimi hamını düşündürməyi də bacaracaqdır...

O, sadə bir kamançaçı olmaqla yanaşı, həm də qeyri-adi bir ifaçıdır. Ona görə ki, sənətə gəldiyi gündən özünəməxsus tərzdə çalmağa başlayıb. Elə bu səbəbdən də harada, hansı məclisdə kamandan söz düşürsə, hətta bu alət səslənsə, ilk olaraq yada Azərbaycanın Xalq artisti, bənzərsiz ifaçı Habil Əliyev düşür. Çünki kamançanın milli musiqi mədəniyyətimizdə bu qədər sevilməsinin, yüksək səviyyədə qəbul olunmasının mayasında, kökündə onun zəhməti, tükənməz enerjisi durur.

AzərTAc xəbər verir ki, 85 illik yubileyini qeyd edən böyük sənətkarımız Habil Əliyev Azərbaycan musiqisinin bütün dünyada təbliği baxımından çox böyük işlər görmüşdür.

Habil Əliyev ömür yolu da yaradıcılıq yolu kimi qəribə və maraqlıdır. O, 85 il bundan əvvəl Ağdaş rayonunun Üçqovaq kəndində dünyaya göz açmışdır. Yeddi yaşında ikən 3 nömrəli Ağdaş yeddiillik musiqi məktəbinə qəbul olunan H.Əliyev elə həmin vaxtdan da meylini kamana salmışdır.

Habil Əliyev 1952-ci ildə Bakıya gəlmiş və Asəf Zeynallı adına orta ixtisas musiqi məktəbinin kamança şöbəsinə daxil olmuşdur. Görkəmli tərzən Qurban Pirimovdan və məşhur xanəndə Xan Şuşinskidən muğam sənətinin sirlərini öyrənməyə başlamışdır. Habilin ifaçılığı bəstəkar Soltan Hacıbəyovun da diqqətindən yayınmamışdır.

Bəstəkar Habilin potensial imkanlarını nəzərə alıb, ona Müslüm Maqomayev adına Azərbaycan Dövlət Filarmoniyasında işləməyi məsləhət görmüşdür. O vaxtlar filarmoniyanın direktoru olan Şəmsi Bədəlbəyli, bədii rəhbər Soltan Hacıbəyov, Niyazi, Səid Rüstəmov Habilin ifasında bir muğama və xalq mahnısına qulaq asmış və çox razı qalmışlar.

Beləliklə, Habil Əliyev 1953-cü ildə filarmoniyada əvvəlcə rəqs ansamblında müşayiətçi, sonra isə trioda kamança çalan kimi fəaliyyətə başlamışdır. Böyük korifey sənətkarların-Seyid Şuşinski, Həqiqət Rzayeva, Xan Şuşinski, Zülfü Adıgözəlov, Mütəllib Mütəllibov, Şövkət Ələkbərova, Sara Qədimova, Fatma Mehrəliyeva və başqalarının konsertlərində müşayiətçi olan Habil Əliyev həvəslə onların ölməz irsindən bəhrələnmiş, daha səylə çalışaraq, özünü əsl sənətkar kimi təsdiqləyə bilmişdir.

Habil Əliyev "Segah", "Bayatı-Qacar", "Bəstə-nigar", "Bayatı-Şiraz", "Rahab", "Bayatı-Kürd", "Ca-hargah", "Rast", "Zabul" muğamlarına yeni kamança həyatı vermişdir. Beləliklə, Habil Əliyev əllinci illərin sonu, altmışıncı illərin əvvəllərində mahir kamança ustası kimi formalaşaraq, el arasında geniş şöhrət qazanmışdır. Elə bu səbəbdən də onun virtuos çalğısını musiqi biliciləri tez-tez Nikkolo Paqaninin ifaçılığı ilə müqayisə edirlər.

Habil Əliyev keçmiş SSRİ respublikalarında, eləcə də Türkiyə, Amerika, Almaniya, İngiltərə, Fransa, Hindistan, Pakistan, İran, Misir, İsveçrə, Hollandiya, Tunis, Yaponiya, Suriya, Mozambik və s. ölkələrdə qastrol səfərlərində olmuşdur.

Ustad sənətkar virtuos ifaçılığı ilə yanaşı, gözəl

mahnıların da müəllifidir.

Onun bəstələdiyi 15-dən artıq mahnı bu gün də tanınmış musiqçilər tərəfindən sevilə-sevilə ifa olunur. Habil Əliyevin ABŞ, Fransa,

Yaponiya, İtaliya və Yunanıstanda Azərbaycan muğamlarından və xalq mahnılarından ibarət kompakt diskləri də buraxılmışdır.

Böyük sənətkarımızın Azərbaycan musiqisinin inkişafına verdiyi töhfələr hər zaman yüksək qiymətləndirilmişdir. Habil Əliyev sənətdə göstərdiyi xidmətlərinə görə 1964-cü ildə Əməkdar artist, 1978-ci ildə isə Xalq artisti fəxri adlarına layiq görülmüşdür. Görkəmli sənətkar anadan olmasının 80-ci ildönümü münasibətilə Prezident İlham Əliyevin müvafiq sərəncamı ilə "İstiqlal" ordeni ilə təltif olunmuşdur. Habil Əliyevə müxtəlif şairlərimiz onlarca şeir həsr etmiş, rəssamlarımız tablolar çəkmiş, heykəltəraşlarımız büstlər işləmiş, xalçaçılarımız üzərində sənətkarın portreti olan xalçalar toxumuşlar.

1954-cü ildə xoşbəxt ailə həyatı qurmuş sənətkar üç qız və bir oğul atası kimi də ölkəmiz üçün dəyərli vətəndaşlar yetişdirmişdir.

Kamaçanı özünə ən yaxın dost bilən Habil Əliyev bütün zamanların sənətkarıdır. İllər ötəcək, amma ona və onun ifasına olan xalq məhəbbəti heç vaxt azalmayacaq, əksinə, günbəgün daha da artacaqdır. Ona görə də, belə sənətkarların yaşı 85 illik zamana sığmır, onların yaşı yüz illərlə hesablanır.

Bəlkə də dünyada az-az sənət fədaisi tapılar ki, çaldığı alətlə danışa bilsin. Bax, Habil müəllim onu bacaran ifaçılardandır. Neçə illərdir ki, kaman onunla danışır, dərdləşir, ağrısına-acısına şərikin çıxır. O, sanki kamanı çalmır, onun dili ilə oxuyur. Ona görə də, Habil çalanda artıq səsə, hətta xanəndəyə belə ehtiyac qalmır.

Bir daha böyük sənətkarımız Habil Əliyevi 85 illik yubileyi münasibətilə çoxsaylı oxucularımız adından təbrik edir və ona uzun ömür, cansağlığı arzulayırıq.

AzərTAC

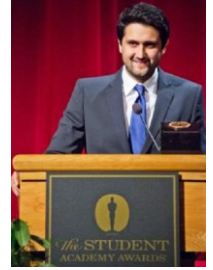
Xəzər Universitetinin kollektivi də bu təbrikə qoşularaq, ustad sənətkar Habil Əliyevə gümrah həyat və yeni-yeni yubileylər arzulayır.

MƏDƏNİYYƏT

GƏNC REJİSSORUMUZ "OSKAR" ALDI

Azərbaycanlı gənc rejissor Elmar İmanov nüfuzlu Amerika Kino Akademiyasının tələbələr üçün nəzərdə tutulan "Oskar"ı qazanmışdır

İyunun 11-də Hollivudda keçirilən mükafatlandırma mərasimində "Xarici film" nominasiyası üzrə bürünc medalı tanınmış Amerikalı aktrisa və rejissor Lora Derrin təqdimatında qəbul edərək Almaniyada Kolon Beynəlxalq Film Məktəbinin yetirməsi onunla "Tabutçunun yelləncəyi" filmi üzərində işləyən heyət və prodüserə minnətdarlığını bildirmişdir.

Bu il "Tələbə Oskarı" mükafatına 29 müxtəlif ölkədən 51 film təqdim edilmişdir. "Xarici film" nominasiyasında Amerika Kino Akademiyası tərəfindən Elmar İmanov da daxil olmaqla üç istedadlı gənc rejissor qalib seçilmişdir. "Tabutçunun yelləncəyi" filmi Azərbaycanda yaşayan ailədə ata ilə onun əqli cəhətdən zəif oğlu arasında mürəkkəb münasibətlərdən bəhs edir.

Şəfq Akifqızı,
*AzərTAC-ın xüsusi müxbiri,
Vaşinqton*

ABŞ-DA RƏSSAMLARIMIZIN SƏRGİSİ

ABŞ-ın Virjiniya ştatının aparıcı ali təhsil ocaqlarından olan Corc Meyson Universitetinin İncəsənət Məktəbində Azərbaycan və Amerika rəssamlarının əsərlərindən ibarət "Dünyanı birlikdə rəngləyəək" adlı sərgi keçirilib

Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsindən APA-ya verilən məlumata görə, sərgi "Sönməz Məşəl" Mədəni Əlaqələr İctimai Birliyinin həyata keçirdiyi "Dünyamızı birlikdə rəngləyəək: Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ rəngləri" adlı layihə çərçivəsində reallaşmışdır. Layihəni Prezident yanında QHT-lərə Dövlət Dəstəyi Şurası, Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi və Azərbaycan Dillər Universiteti maliyyələşdirib. İyunun 6 - dan 22 - dək keçirilmiş sərgidə Azərbaycanın gənc rəssamları Nərminə Vəliyeva və Şəhla Qəhrəmanlının yağlı boya və qrafika üslubunda işlədiyi rəsmlər, həvəskar rəssam Yeganə Vəliyevanın, eləcə də Amerikada yaşayan Azərbaycan əsilli gənc rəssam Leyla Rzayevanın əsərləri nümayiş olunmuşdur.